

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bono Sodalitatis Partheniæ, Et Officiis Sodalium Erga Deiparam Patronam

Bourgeois, Jean

Antverpiæ, 1622

Cap. 18. De Sabbato Virginis honori consecrato, deq[ue] eius diei ieiunio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48699)

164 DE BONO SODAL. PARTH.
faciendum est, quidquid liberaliter munificeque largiendum, id eius potestati permittit; ac per eius manus recensitum ad nos peruenire voluit, ut illi potissimum vni referamus acceptum, eiusque omni studio largitatem prouocare ac beneuolentiam conciliare nitamur.

C A P V T X V I I I .

De Sabbato Virginis honori consecrato, deq; eius diei ieiunio.

VT verusta pridem Ecclesie consuetudine, ab ipsis Apostolorum temporibus, dies Dominica Resurrectioni Saluatoris, feria quarta & sexta Passioni eius & morti recondenda est dicata; ita, ex eodem Ecclesie more atque instituto, dies Sabbati Deiparae Virginis honori consecrata habetur. Et æquum sanè fuit, ut, cum Apostolis, Martyribus, Pontificibus, Virginibus sui sint statim dies, quibus illis obseruantia religiosa, & de adepta sempiternæ gloriæ felicitate gratulatio defertur; huic Sanctorum omnium

nium

nium Reginae ac Principi, Apostolorum
 magistræ, Martyrum exhortatrici, Pon-
 tificum lumini, Virginum duci, certo
 quoquo hebdomadæ die religiosus ho-
 nos ac cultus haberetur. Huius moris &
 instituti quidam exordium referunt ad
 Concilium Claromontanum sub Vr-
 bano II. dum indictæ sunt horariæ pre-
 ces, & Missa sollemnis, quoquo Sabbato
 præscripta ad felicem, quam tum Ortho-
 doxi, duce Godefrido Bullonio, in ter-
 ram sanctam meditabantur expeditio-
 nem. Verùm longè vetustiora eius mo-
 ris & instituti vestigia deprehenduntur.
 Alcuinus imprimis, Caroli Magni præ-
 ceptor, eius certè familiaris & Theolo-
 gus, sub annum 770. rogante S. Bonifa-
 cio Archiepiscopo Moguntino, quæ
 Missarum in singulos hebdomadæ dies
 sequenda esset distributio, feria sexta
 Passionis, septima seu Sabbato Deiparæ
 Virginis assignasse reperitur. Id quæ Gu-
 lielmus Durandus ortum putat, quòd
 Constantinopoli, cùm esset imago quæ-
 dam Deiparæ velo connecta, id velum
 sua sponte miraculo subducebatur ab

sub annum

1094.

*l. 1. de di-
nins officijs
c. 1.**Jacobus Pa-
melius l. 3.
Sacram.*

EX-

expletis feriæ sextæ Vesperis, vt toti populo palàm conspicua foret, vsque ad alteras diei Sabbati Vesperas; tum demum velum illud velut è cælo dimittebatur, ac sacram Deiparæ Virginis imaginem obuelabat; id sanè miraculum plurimos in religione diei Sabbati confirmarit.

*Surius die
24. Se-
ptem. tom. 5*

Sanctus quoque Gerardus Canadiensis Episcopus, qui præclaro martyrio perfunctus legitur sub annum 1042. singulis Sabbatis Assumptæ in cælum Virginis cum nouem lectionibus ante aram eius, summo sensu pietatis explebat officium. Denique Cluniacensis Ordo, qui fuit institutus sub annum 812. instituit, vt Sabbatis extra Quadragesimam, & nisi dum solennitas occurreret, officium celebretur de intemerata Virgine singulari spe nostra, (sic enim loquitur) post Dominum Iesum. Ex quibus alijsque vestigijs deprehenditur, non inductum, sed confirmatum potius auctoritate Synodi Claromontanæ vetustum hunc Ecclesiæ morem, de colenda speciatim quoquo Sabbato Deipara. Qua de re pluribus agunt omni laude doctrinæ ac

pie-

pietatis, huiusque aduersus Virginem
 clientelæ per illustres tutores nostri PP.
 Canisius, Spinellus & alij. Mihi cum nul-
 lus auctor certus proferatur, ex notissi-
 ma S. Augustini regula, ad Apostolorum
 instituta ac tempora mos iste referendus
 videtur. neque mirum, si qui Virginis æ-
 des Nazarenas in Dei templum conse-
 crarunt, eodem Spiritu sancto afflati A-
 postoli, & sepulturæ Domini memoran-
 dæ, & Deiparæ speciali cultu honoran-
 dæ, diem Sabbati consignerint. Nam de
 pluribus causis, ob quas hic dies cultui
 Virginis sit attributus, hæc præcipuè
 probatur: Quòd, quo die Sabbati Chri-
 sti Domini corpus ex anime iacuit in se-
 pulchro, Sanctissima Mater ex recentis-
 sima Saluatoris filij patientis ac morien-
 tis effigie memoriaque ad viuum ex-
 pressa, quæ numquam quidem postea
 potuit obliterari, sed tum maximè re-
 centissima mœstissimum matris pectus
 effodiebat, tum inquam illud præsentis-
 simo doloris gladio iuxta S. Simeonis
 vaticiniū, & continuo vulnere sauciabat,
 per id omne tempus quo Christus ia-
 cuit

*Lib. 5. de
 Virg. c. 29.
 & alij.*

cuit exanimis in monumento, D. Mater filij passione ac morte confecta, martyrium cordis perpeffa est tanto certius atrociusque omni martyrio, quanto anima corpori præstat, quanto grauior est animi quàm corporis cruciatus; ex quo plusquam Martyr, & Martyrum princeps à sanctis Patribus nuncupatur. Præterea per eum diem Christi mortis & sepulturæ, in sola eius parente viguit expressa fides proximè consecuturæ resurrectionis, de qua nihil tum magnopere cogitabant Apostoli: quibus tametsi fides ea non defuerit, neque penitus extincta conciderit; fuit tamen obscurata, consopita, & quadam mentis inuoluta caligine. Nam, vt monet S. Ioannes, *Ioan. 20. 9. nondum sciebant Scripturas, quia oportebat eum à mortuis resurgere: & S. Lucas, Non intelligebant quæ dicebantur.* Hac vtraque ex causa, Virginis honori dedicatur dies Sabbati; eritque ei pergratum Parthenij Sodalitatis officium, si quo quo Sabbato tum acerbissimos matris afflictissimæ dolores meditando recenseat, cum præsertim dolorum omnium acerbissimum,

Ioan. 20. 9. nondum sciebant Scripturas, quia oportebat eum à mortuis resurgere: & S. Lucas, Non intelligebant quæ dicebantur. Hac vtraque ex causa,

Luc. 18. 34.

Virginis honori dedicatur dies Sabbati; eritque ei pergratum Parthenij Sodalitatis officium, si quo quo Sabbato tum acerbissimos matris afflictissimæ dolores meditando recenseat, cum præsertim dolorum omnium acerbissimum,

mum, cum ad crucis filij pedem astitit,
 oppressa mœrore, sed inuicta tamen,
 cum Deum filium per extrema suppli-
 cia morientem contuita est; tum & gau-
 dium illud eiusdem immensum ex filij
 ab inferis rediuiui conspectu lætissimo;
 ceteraq; ex eodem filio Deo in terris ver-
 sante percepta solatia, ac castissima men-
 tis oblectamenta recolligat, atque illi o-
 ptimæ Matri repræsentet. Apud non-
 nullos speciale quotannis agitur festum
 collectionis festorum Deiparæ: sunt
 qui & dolorum eius & gaudiorum. At
 ego Sodalibus auctor sum, vt, si non om-
 ni die, certè quoquo Sabbato, præci-
 pua Patronæ festa mysteriaque comme-
 morando retractent, tum & duplicem
 mœrorum eius & gaudiorum fasciculum
 colligant, myrrhæ & thuris, quem me-
 mori mente circumferant, præsens ad-
 uersus noxias sæculi fascinationes anti-
 dotum; tum & D. Matri cum pietatis sc̃-
 su gratissimum sertum offerant, memi-
 nerit eorum, quorum obliuisci non
 potest, mysteriorum nostræ salutis ac re-
 demptionis, mœrorum ac gaudiorum,

H

quæ

quæ filius Deus illi contulit, ut eorum-
 dem quoq; saluberrima recordatio præ-
 cordijs nostris altiùs infigatur, semper-
 que aut moriens nostri causa Saluator ac
 de cruce pendens, aut de monumen-
 to resurgens animis obuerfetur. Hoc
 saluberrimo instituto D. Matri & Sab-
 bato compatiamur, & Dominica die
 congratulemur. Non colligo hîc quæ sit
 inter Virginis vterum sepulchrumque
 Domini cognatio ac similitudo; de qua
 pluribus Ambros. id vnum modò con-
 stet, sepulturæ Domini rectissima ratio-
 ne martyrium cordis afflictissimæ ma-
 tris copulari. Ob quam vtramq; causam
 iam pridem apud Romanam Ecclesiam,
 & plerasque Occidentis obseruari con-
 suevit ieiunium: quod tum ex vita Inno-
 centij Primi Pontificis, tum ex epistola
 86. S. Augustini deprehenditur: de quo
 ieiunio, rogatu sanctissimæ feminae ma-
 tris suæ Monicæ cum Ambrosium con-
 suluisset Augustinus, respondit Ambros.
 se cum esset Romæ ieiunare, Mediolani
 non ieiunare, cuique eius Ecclesiæ, in
 qua versatur, morē obseruandum. Hunc
 cun-

eundem morem in Hispaniarum Ecclesiis viguisse perspicuum fit ex Hieron. epist. 97. & 28 Quod autem Orientales ab eius diei ieiunio abhorrent, alia fuit iustissima causa, de qua Baronius, cum Gnostici Deum mundi conditorem, vti malum detestati, in eius odium à cibis die Sabbati temperarent. Turrianus noster ex illis Domini verbis, de suis discipulis, *Cum ablatu fuerit ab eis sponsus, tunc ieiunabunt*; factum opinatur, vt apud Orientales feria 4 & 6. ieiuniū indiceretur, quibus ablatu videtur fuisse Dominus: nam feria 4. coacto à Iudæis cōcilio cum Iuda proditore inita transactio, & feria 6. Dominus in crucē actus & mortuus. Apud Occidentales habitatio est sepulturæ Domini, & loco feriæ 4. Sabbato indicta est à carnibus abstinentia, quæ species quædam est ieiunij, vt obseruat Damascenus. Tertullianus portionale vocat ieiunium, hoc est exceptionē quorundam eduliorum. Apud plurimos Deiparæ cultores perfectum & integrum viget hoc ieiunium, idq; tum & alijs pœnitentiæ & corporis maceran-

*Tom. 1. ad
annum
Christi 57.*

*Lib. 1. cōtra
Magdeb.
cap. 3.*

*Lib. de iei-
iunij ad
Cornolum.*

di generibus, cilicio, disciplina, humicatione, tum & misericordie siue corporalis, siue spiritualis pijs operibus cumulare solent, ad Deiparæ martyrium, quod in filij morte ac sepultura pertulit, animo gratissimo recolendum. Quæ sanè laudanda, neq; minùs Deo Saluatori, quàm Virgini Matrì probata est & accepta consuetudo. Est enim Saluator obseruans eius præcepti, quod ab ipsa nobis impositum est natura, quod Tobias senior filio commendabat impensius: *Honorem ha-*

T. bia 4. 3.

bebis matri tuæ omnibus diebus vitæ eius: memor enim esse debes quæ & quanta pericula passa sit propter te in vtero suo. cuius nos obligatione præcepti tanto iustius astringimur, quanto ad meliorem diuiniorèq; vitam gratiæ spiritalem grauioribus cum animi sui præcordiorum conuulsionibus B. Mater ad Christi filij crucis pedem nos genuit, quanto illius redemptionis fructum eximium in animas nostras deriuari cupiuit ardentius, ac sollicitius procurauit.